

Text idiomatic dal cudesch «**Il tais ha oz nauscha luna!**»
Ediziun Lia Rumantscha 2013, ISBN 978-3-03900-106-4

Moritz Petz • Amélie Jackowski

Igl tes â oz schleata lùna!

“Uhh”, gi igl tes, cura c’el sadesda: “Oz ve jou schleata lùna. Aschi schleata lùna ca jou sund direct privlus! Sch’ign e aschi privlus a sch’ign â aschi schleata lùna astg’ign atgnameing gnànc ir trànter la glieud. Peia stund jou miglier a tgea.“ A cun schleata lùna fiera el da la vart la si’roba da litg.

Durànt anzolver dezida igl tes tutegna anzatge oter.
„Tge ve jou da la mi’schleata lùna scha nign oter sa egl?
Quegl san tuts saver! Jou fuss bagn tgutg da me sear
anturn a tgea!“
Cun grànda canera bandùna el la si’tàna. Sacapescha
betga sainza sbater gl’esch.

Igl tes zapegia par lùng la veia c'el va mintga damàñ.
Par schabettg antopa el gl'urset american.
„Bùn gi, tgear tes“, salida gl'urset american.
„Bùn gi? Tge de easser bien veda que gi? Varda tei ca tei
vignias anavànt!“, marmugna igl tes malcurtasevlameing
a zapegia anavànt.
„Tge tgutg tes“, tratga gl'urset american. „Jou ve gea fatg
nut ad el!“
A gl'urset american survean ear schleata lùna.

Igl tes sasainta dantànt gea ampoet miglier. „Par
l'antscheata e quegl gnànc sto aschi schliet“, tratga el,
cura c'el veza igl tschearv.
„Hallo tes“, igl salida quel. „Âs durmieu bagn?“
„Tge va quegl tier a tgei, tei portacorna vigl“, sgregna igl
tes viro a va anavànt.
„Va'gl ànc? Tge e'gl me cugl tes?“, s'ampeara igl tschearv
malcuntaint.
„Quegl survean el ànc anavos!“

Rumplanànd va igl tes anavànt a sasainta dantànt buna-
meing puspe bagn. Mo el tugna ànc separ la mir, separ
la lieur ad igl davos separ igl stgirat.
Prest mintga animal digl göld â stuieu santir la schleata
lùna digl tes.

Suainter la spassageada da la damàñ lavura igl tes sco
egna furmicla an sieus iert. Ussa â el propi puspe bùna
lùna.

Parfegn aschi bùna lùna c'el schivla egna canzùn durànt
c'el lavura.

Suaintermiezgi feta igl tes la si'lavur ad e fetg cuntaint cun sasez.

Da bùna lùna va el agl cleragl par antupar igls oters animals. Mo là e'gl tut quiet. Betg egn sulet animal salascha ver.

„Curius“, tratga igl tes. „Noua en tut tschels? Igl miglier vont jou tigl urset american ad amparar noua ca tuts en.“ Mo gl'urset american à fetg schleata lùna. „Le tei star me an pasch!“, sgregna el.

Igl tes e sursto.

Tut igls animals c'igl tes antopa ussa reageschan madem. La gualp giapa c'el de far a svanir ad igl stgirat gli fiera suainter egna nusch ca sgola me poc sper sieus tgieu vei. Igls animals sgregnan, gnurgnan, durlan a schivlan suainter agli tes, antocen ca lez vean tut sturn.

A tgea ponderescha igl tes: „Forza vess jou propi fatg miglier da star a tgea oz la damàn.

Near seglmains vess jou betga duieu easser aschi mal-curtasevel. An mintga cass en tut igls animals vilos sen me. Tge de jou ussa far?“

Ampo ple tard sgola la marlotscha aint da faneastrà par visitar igl tes. Ella veva betg antupo igl tes la damàn a parquegl à ella ear betga schleata lùna. Igl tes gli raquenta tut ad els pondereschan anzemel tge far. Tutanegna à igl tes egn'ideia a la marlotscha amparmeta imediat da gli gidar.

„Oz dat igl egna grànda feasta tigl tes!“, cloma la marlotscha ple tard, sgulànd tras igl gòld. „Egna feasta me par animals cun schleata lùna. Tut igls animals cun schleata lùna en anvidos. Ver bùna lùna e scumando. Vagned tuts a la feasta digl tes sper la tàna digl tes!“ A propi vignan tut igls animals cun schleata lùna tar igl tes. Cura ca tuts ân sarimno fa igl tes egn pled.

„Oz vagn nus s'antupo par mussar a tuts tge schleata lùna ca nus savagn ver“, gi igl tes. „Nus tuts vagn propi schleata lùna ad jou se ca jou sund la cualpa. Ver schleata lùna e gea nut nosch, mo darasar schleata lùna, gliez là bagn. Parquegl vi jou saparstgisar cun quella feasta digl tes. A nus lagn catar oz gl'animal cun la ple schleata lùna.“

Igls animals amprovan ussa tgi ca sa vurdar igl ple nosch, tgi ca sa gir igl ple malcurtasevlameing „bùn gi“ a tgi ca sa sgargnir igl ple privlus.

Mo curius quànt speart ca tut igls animals ân puspe bùna lùna. A la miglra lùna da tuts â igl tes.

Titel original: Der Dachs hat heute schlechte Laune!

© per l'ediziun originala: 2004 NordSüd Verlag AG, Heinrichstrasse 249, CH-8005 Turitg
© per l'ediziun rumantscha: 2013 Lia Rumantscha, Via da la Plessur 47, CH-7000 Cuira

Tut ils dretgs, era quels da modificaziun u d'ina reproducziun parziala,
èn resalvads independentamain da tge medias ch'i sa tracta.

